

WAAROM

Waarom het virus onverdraagzaam maakt

Ze zal voor immer en een dag door het leven gaan als ‘de onvoorzichtige mama van Edegem’

Filip Rogiers

Ze zal voor immer en een dag door het leven gaan als ‘de onvoorzichtige mama van Edegem’. De vrouw ging skiën in Zwitserland. Ze hield zich bij terugkeer strikt aan de quarantaine, maar ontving wel haar dochter, over wie ze co-ouderschap uitoefent, bij haar thuis. Via haar dochter verspreidde het virus zich snel in de gemeente. Twee scholen moesten dicht, 5.000 mensen in quarantaine.

Dat ze haar dochter thuis had ontvangen, was niet tegen de regels. Slim was haar snoepreisje niet, want niet-essentieel. Maar verboden was het niet en ze deed het coronaproof. Maar wie las dat nog, 24 uur nadat mevrouw al aan de schandpaal van de sociale media was gehangen?

Wat maakt ons toch zo genadeloos, zo veroordelend? Wat bezielde sommige media om de privégegevens van mevrouw ei zo na op straat te gooien? Hebben we met de brandstichting van Bilzen en de raid op het Capitool niet vaak genoeg gezien waartoe blinde, ongereede volkswede kan leiden?

Als de zucht naar vergelding groter is dan de hang naar gerechtigheid, is niemand nog veilig

---

Vingerwijzen lijkt een nationale sport sinds de intrede van corona. De ijver waarmee we op vinkenslag liggen om onze medemens te betrappen op het overtreden van de regels is merkwaardig en wellicht zelfs ironisch te noemen. Want was de gemiddelde Belg voor corona niet de kampioen in het slalommen tussen regeltjes en wetten? Waarom dan zijn we nu zo streng voor wie zelfs maar een heel klein beetje buiten de piste skiet?

Kritiek moet er zijn, maar proportionaliteit is alles. Mevrouw moet inderdaad maar eens in de spiegel kijken. Haar niet zo slimme uitstap leidt indirect mogelijk tot zieken of doden. Hetzelfde kan worden gezegd van Wouter Beke of Maggie De Block. Hard mogen, moesten en moeten deze excellenties worden geïnterpelleerd over keuzes die ze wel of niet hebben gemaakt. Nog harder moeten we zijn in het geval van bewezen kwaad- of moedwillig begane misstappen. Van Theo Francken weten we dat er *on his watch* visumfraude gepleegd is. In Nederland heeft de regering-Rutte moedwillig en als onderdeel van bewust beleid ('etnische profilering en politieke marketing', dixit De Groene Amsterdammer) van 26.000 gezinnen onterecht kindertoeslag afgepakt.

In de politiek heb je instrumenten zoals de parlementaire onderzoekscommissie, ontslag en verkiezingen om wat krom was recht te zetten. Dat is democratie op haar best. Als kritiek verwordt tot een *license to lynch* – zie het Capitool – spreken we niet meer over democratie, maar over de jungle. Als de zucht naar vergelding groter is dan de hang naar gerechtigheid, is niemand nog veilig.

Zou het kunnen dat we vooral zo boos zijn op de 'mama van Edegem' omdat zij wel een achterpoortje gevonden heeft? Dat ze vrijelijk de helling afgleed, terwijl u en ik thuis de zoveelste Zoommeeting uitzaten? Dat ze al proefde van de vrijheid terwijl u en ik het moesten doen met het petieterige worteltje dat minister Frank Vandenbroucke ons maar kon voorhouden?

Wegprojecteren, noemt psychiater Dirk De Wachter dat fenomeen. 'Wie zich onzeker en gewoon ambetant voelt en moeilijk om kan met de tegenslagen van het bestaan, gaat dat wegprojecteren op de andere. Dat zie je op grote schaal gebeuren in de VS met hele bevolkingsgroepen. Migranten blameren is van alle tijden. Altijd en op elk moment van de dag liggen mensen dan vanachter hun gordijnen op de loer om een ander op "fouten" te betrappen.'

'Blaampolitiek', noemde De Groene Amsterdammer het enkele jaren geleden in een kerstspecial over schuld en vergeving. Het blad wees vooral Trump, Poetin en Orbán met de vinger, omdat dit drietal uitmunt in 'de politiek van het vingerwijzen, een strategie om de eigen verantwoordelijkheid uit de weg te gaan'. Waar schaarste of angst heerst, worden zondebokken gezocht. Daar woekeren verwijt en afgunst. Zolang er vet op de soep zit, tonen we ons gul, tolerant. Die marge slinkt als we in een crisis sukkelen.

Wat rest er ten slotte, zodra de nieuwskaravaan weer verder trekt? Een vrouw, voorgoed nagewezen, 'voor een stuk gebroken', zoals Edegems burgemeester Koen Metsu het omschreef. En vele duizenden die zich voor de duur van een nieuwscyclus weer eens gestreeld hebben gevoeld in hun morele superioriteit. Op vinkenslag voor wie morgen weer te schande kan worden gemaakt.